

Monumentnummer*: 507931

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 14 april 2000
Kadaster deel/nr 82646/100

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Oostkapelle Veere Zeeland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Oostkapelle

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Domburg	K			4074
Domburg	K			3789
Domburg	K			3878
Domburg	K			3787
Domburg	K			4072
Domburg	K			3788
Domburg	K			4073
Domburg	K			3879

Omschrijving**

HISTORISCHE PARK- EN TUINAANLEG.

De Descriptio Zelandiae, een panoramakaart uit 1550, laat zien dat er ten westen van het kasteel een tuin was aangelegd met een rechthoekig bassin waarin een opvallend grote fontein. Ook Guicciardini schrijft in 1582 over de fraaie renaissance tuin van Westhove. Van deze renaissance-aanleg is vermoedelijk niets bewaard gebleven. Op de uit omstreeks 1750 daterende kaart van Oostkapelle, gemaakt door de Gebroeders Hattinga, heeft het noordelijk deel van de buitenplaats, dat achter de laan van oost naar west langs de voorburcht voert, een indeling in tien vakken met daarin ster-, ruit- en cirkel-patronen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De park- en tuinaanleg van de buitenplaats kent momenteel twee verschillende componenten. Nabij het omgrachte gedeelte resteren enige rechte lanen van een vermoedelijk 17de eeuwse geometrische aanleg; deze lanen zijn weliswaar in de 20ste eeuw herplant, doch zij volgen het oude beloop van de lanen evenwijdig aan de verschillende delen van de rechthoekige slotgracht; zo voert de Wulpendreef, een laan beplant met inlandse eik (B 20ste eeuw) ten oosten van het kasteel vanaf de Domburgseweg via het 18de eeuwse smeedijzeren hek (voor de omschrijving van dit hek zie hierna) tot aan de voorzijde van de voorburcht; daar zet de laan zich in het park noordwaarts in rechte lijn voort als kastanjelaan (B 20ste eeuw); een laan beplant (B 20ste eeuw) met lindes voert aan de noordzijde van het kasteel langs de voorburcht; langs de westgrens van de buitenplaats voert de vrijwel rechte Duinvlietweg, beplant met populieren en enkele kastanjes (B 20ste eeuw), naar de duinen aan de noordzijde. De slotgracht staat in verbinding met de driearmige vijver met slingerende oevers ten noorden van de lindenlaan.

In de landschappelijke component vormen de vijver - met de stenen brug gelegen temidden van iets geaccidenteerde gazons, die omzoomd zijn door boomcoulissen, en het eiland met de geringe verhoging in het midden, de belangrijkste nog gaaf resterende onderdelen van de landschapsstijl, die vermoedelijk door leden van de Zocher-familie vanaf het begin van de 19de eeuw zijn gecreëerd; de vijver begint smal, verbreedt zich naar het noorden, en heeft drie uitlopers met daarlangs gecreëerde zichtassen, één vanaf de omgrachting bij de voorburcht naar het noorden, één nog verder naar het noorden - bijna aan het einde bevindt zich de stenen brug en een naar het noordwesten; in de uitloper naar het noordwesten ligt het ronde, iets verhoogde, eiland waarover en langs twee zichtassen vanuit het kasteel lopen; deze uitloper voert naar de westgrens van de buitenplaats en de daar aanwezige laan. Op het eiland nu nog slechts stobben van gekapte bomen, enige naaldbomen en een tamme kastanje (A 20ste eeuw); het eiland is door vlonderbruggen met de oevers van de vijver verbonden; wandelpaden voeren langs de noordwest- en oostoever van de vijver; de gazons zijn begrensd door eiken (B 20ste eeuw) in coulissen; op het grote gazon rechts vanuit kasteel gezien, een groepje eiken, en twee solitaire, een linde en een eik, alle bomen B 20ste eeuw; enkele beuken (A 20ste eeuw) staan ten westen van het eiland; een perceel dennen (B 20ste eeuw) bevindt zich ten oosten van de kastanjelaan, met daaraan aansluitend berken.

De slingerende paden ten noorden van de vijver dateren vermoedelijk uit het begin van de 19de eeuw en zijn niet veel gewijzigd; de slingerpaden ten oosten van de vijver zijn vermoedelijk rond 1900 gewijzigd, een deel van de beplanting is nog aanwezig; vanaf het begin van de vijver bij de voorburcht leidt een golvend pad eerst westwaarts naar een nabij gelegen rond grasveld (vermoedelijk daterend uit het einde van de 19de eeuw) waaromheen in hoofdzaak lindebomen (B 20ste eeuw) zijn geplant om dan over het eiland te voeren via de houten vlonderbruggetjes, en vervolgens gesplitst te worden in een pad dat naar links min of meer de noordoever van de smalle vijver-uitloper naar de noordwesthoek van de buitenplaats volgt, en een pad dat naar rechts de westelijk oever van het brede deel van de vijver volgt; aan de oostzijde van de vijver voert een golvend pad, aanvankelijk onbeplant langs het grote gazon en verderop beplant met eiken (A 20ste eeuw), vanaf de stenen brug naar de oostgrens van de buitenplaats, waar de begrenzing ligt met de historische buitenplaats Berkenbosch; daar buigt het pad nog verder af naar het zuiden en leidt met een cirkelvormig pad om een groepje van vier naaldbomen (B 19de eeuw), die in een cirkel geplant zijn in de uiterste zuidoost hoek van de buitenplaats (het cirkelvormige pad is reeds aanwezig op de Topografische en Militaire kaart uit 1856), om vervolgens nog verder zuidwaarts te voeren in de richting van de zuidgrens, en vandaar terug te leiden naar het begin van de lindenlaan aan de noordzijde van de voorburcht.

De historische waarde van de tuin en parkaanleg heeft als hoofdbestanddelen: het beloop van de 17de eeuwse lanen nabij de slotgracht, de vroeg 19de eeuwse slingervijver met stenen brug en eiland, die in authentieke vorm is bewaard, alsmede de noordelijke slingerpaden uit de tijd van de aanleg (begin 19de eeuw) en de slingerpaden in het oostelijk deel met de beplanting uit het begin van de 20ste eeuw. Ook de Manteling die als windkering langs het pad aan de noordgrens is aangelegd (in westelijke richting tot aan de bebouwde kom van Domburg doorloopt en in oostelijke richting aan de noordzijde van de historische buitenplaats Berkenbosch) is

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een uniek en zeldzaam onderdeel.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg